

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 05-10-2021 r.

Marcin Wiącek

VII.564.93.2021.MM

**Pan
nadinspektor Paweł Dzierżak
Komendant Stołeczny Policji**

ePUAP

Szanowny Panie Komendancie,

na podstawie doniesień medialnych powziąłem informację o interwencji Policji, do jakiej doszło w mieszkaniu dziennikarza Gazety Wyborczej Pana Piotra Bakselerowicza. Działania Policji zostały podjęte w dniu 2 października 2021 r. na polecenie Komendy Stołecznej Policji. Podczas interwencji doszło do zatrzymania służbowego laptopa zawierającego dane objęte tajemnicą dziennikarską. Z informacji przekazanych w mediach wynika, że dziennikarzowi nie zostało okazane sądowe bądź prokuratorskie żądanie wydania przedmiotu. Z oficjalnego profilu Komendy Stołecznej Policji w serwisie Twitter wynika, że działania zostały podjęte w związku z groźbami karalnymi skierowanymi do jednego z polityków z numeru IP przynależnego do adresu zamieszkania dziennikarza. Nie wskazano jednak na zaistnienie wypadku niecierpiącego zwłoki, który uzasadniałby podjęcie działań bez uzyskania wymaganego postanowienia sądu lub prokuratora.

Z uwagi przede wszystkim na ochronę tajemnicy dziennikarskiej sprawa ta może budzić poważne wątpliwości z punktu widzenia zasady wolności mediów wyrażonej w art. 14 Konstytucji RP oraz ochronę wolności słowa, o której mowa w art. 54 Konstytucji RP.

Na wstępie należy wskazać na szczególną rolę jaką pełnią wolne media w demokratycznym państwie prawa. Zapewnienie odpowiednich warunków swobodnej wymiany poglądów i rozpowszechniania informacji dotyczących m.in. polityki, działalności

władz publicznych czy wielu innych sfer istotnych dla obywateli jest kluczowe dla kontroli społecznej wobec czynników władzy publicznej. Stąd też organy władzy publicznej powinny zapewniać dziennikarzom możliwość zbierania krytycznych materiałów i powstrzymywać się od wszelkich działań zmierzających do tłumienia krytyki prasowej i wywierania efektu mrożącego u dziennikarzy.

Zgodnie z wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP zasadą legalizmu, funkcjonariusze Policji zobligowani są do działania w granicach określonych przepisami prawa. Zgodnie z art. 217 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 534 ze zm.; dalej jako: k.p.k.) rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie lub podlegające zajęciu w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków karnych o charakterze majątkowym, przepadku, środków kompensacyjnych albo roszczeń o naprawienie szkody należy wydać na żądanie sądu lub prokuratora, a w wypadkach niecierpiących zwłoki – także na żądanie Policji lub innego uprawnionego organu. Zgodnie zaś z art. 220 § 3 k.p.k. w wypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli postanowienie sądu lub prokuratora nie mogło zostać wydane, organ dokonujący przeszukania okazuje nakaz kierownika swojej jednostki lub legitymację służbową, a następnie zwraca się niezwłocznie do sądu lub prokuratora o zatwierdzenie przeszukania. Postanowienie sądu lub prokuratora w przedmiocie zatwierdzenia należy doręczyć osobie, u której dokonano przeszukania, w terminie 7 dni od daty czynności na zgłoszone do protokołu żądanie tej osoby. O prawie zgłoszenia żądania należy ją pouczyć.

Wynika stąd, że **możliwość dokonania przeszukania i zatrzymania rzeczy mających stanowić dowód w sprawie bez wcześniejszego uzyskania postanowienia sądu lub prokuratora może mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach niecierpiących zwłoki jako wyjątek od ogólnej zasady**. Ponadto, zgodnie z art. 225 § 1 k.p.k., jeżeli kierownik instytucji państwowej lub samorządowej albo też osoba, u której dokonano zatrzymania rzeczy lub u której przeprowadza się przeszukanie, oświadczy, że wydane lub znalezione przy przeszukaniu pismo lub inny dokument zawiera informacje niejawne lub wiadomości objęte tajemnicą zawodową lub inną tajemnicą prawnie chronioną albo ma charakter osobisty, organ przeprowadzający czynność przekazuje niezwłocznie pismo lub inny dokument bez jego odczytania prokuratorowi lub sądowi w opieczętowanym opakowaniu. Innymi dokumentami są zapisane nośniki informacji, z którymi związane jest określone

prawo albo które ze względu na zawartą w nich treść stanowią dowód prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne (art. 115 § 14 k.k.). Niewątpliwie z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, bowiem **na zatrzymanym sprzęcie zapisane są dane objęte tajemnicą dziennikarską, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe** (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914).

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Komendanta z uprzejmą prośbą o przedstawienie informacji o stanie niniejszej sprawy. W szczególności proszę o podanie podstawy prawnej opisanej interwencji oraz wskazanie, czy podczas zatrzymania sprzętu zostały zachowane wymogi, o których mowa w art. 225 k.p.k.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/